

*kimi tanrı, kimi kul
herkes
sağlamasını yapmakla meşgul*

20

Yannis Kemeraltı'nda dolaşırken Foça'da yaşadığı için ne kadar şanslı olduğunu düşünüyordu. Ne zaman İzmir'e gelse aynı şeyi düşündüğünü fark edip güldü. O kadar kalabalıktı ki diğer insanlara çarpmadan yürümek imkânsız gibiydi.

Bazı seyyar satıcılar onun yerli mi yabancı mı olduğunu anlamaya çalışıyor, kimi İngilizce kimi Türkçe bağırarak mallarını satmaya çalışıyordu.

Handan'a ne alacağını bilmediğinden tarihi çarşının sokaklarında rastgele yürüyordu. Birine hediye almak hayatta en iyi yaptığı işlerden biriydi. Ailesi, arkadaşları, tanıdıkları... Herkes bu konuda hemfikirdi.

Yıllar evvel bir gün annesi, "Nasıl oluyor da herkese en güzel hediyeler hep senden geliyor?" diye sormuştu. Yannis bu sorunun cevabını çok iyi biliyordu. Yılbaşı, sevgililer günü, hiçbirini sevmezdi. Hele anneler günü... İlkokuldayken sıra arkadaşı Boreas'ın annesi ölmüştü. O sene herkes heyecanla annesine ne alacağından bahsederken onun yüzünde öyle bir ifade belirmişti ki...

Boreas eve gidince konuşulanları ve o anda ne hissettiğini unutmuş olabilirdi, fakat Yannis o ifadeyi şimdi bile net olarak hatırlıyor ve her hatırladığında içinde bir nokta aynı şekilde alev alıyordu...

O gün eve girmiş ve annesi kapıyı açar açmaz, "Ben sana istediğim zaman hediye alırım, Anneler Günü'nü sevmiyorum," diye bağırmişti. Kadın çocuğuyla sakın bir şekilde konuşmuş ve neler olup bittiğini anlayınca ona hak vermişti. O günden beri bu özel denemelerin hepsini görmezlikten gelmişti. İşte en güzel hediyeleri almasının sebebi de buydu, içinden geçtiği zaman doğru şeyi veriyordu insanlara.

Yannis duygunun mala çevrilmesini isteyen sisteme hiç yüz vermemişti. Bir gün bu konulardan bahsederlerken Mecnun'un ettiği lafı hatırladı: *Düşünsene Yannis... Eğer bir gün, bu dünyada yaşayan insanlar, gerçekten bilinçli olurlarsa, ama hepsi... Şu anda hiç düşünmeden... İyi zannederek yaptıkları birçok şey en hafif anlamıyla ayıp olarak görülecek...*

Mecnun'un zamanla hiçbir ilişkisi yoktu. Yannis kendi doğum gününü bile hatırlamayan ondan başka kimseyi tanımıyordu. Bir gün, bir tarihi hatırlamaya çalışırken, Mecnun'un bu duruma gülerek söylediği şey aklına geldi: *Amaaan bırak şu tarih işlerini be! Birinin uydurduğu takvime sığacağım diye canımız çıkıyor ha!*

Gülümsedi. Yannis aslında doğum günü kutlamalarını severdi ama kimsenin doğum günü için de özellikle çıkıp hediye almazdı.

Onun hediye alması şöyle olurdu: Gördüğü bir şey, aklına birini getirirdi. Böyle olduğunda o şeyi alır ve onu aklına getiren kişiye hediye ederdi. Bu bazen bir kilim, bazen bir biblo, kitap veya CD olurdu.

Hediye dendiğinde, nesne-insan ilişkilendirmesi o kadar doğaldı ki adam için, alacağı kişiyle yakın olması bile gerekmezdi. Fransa'da, üniversitede okurken, okulun temizlik işlerini yapan, selamlaşır hal hatır sorduğu Afrika kökenli bir kadın vardı.

Atina'ya tatile gittiği bir yaz çarşıda dolaşırken, bir dükkânın vitrininde rengârenk, birbirinden ilginç tokalar görmüş ve görür görmez aklına Ashanti gelmişti. O an fark etmişti kadının sürekli değişik tokalar taktığını ve ona on tane kadar el yapımı otantik toka seçmişti.

Kadın bu hediyeye o kadar şaşırmış ve mutlu olmuştu ki ertesi gün Yannis'e memleketine has bir yemek pişirip getirmiş, "Bir şef adayına yemek hediye edilmez ama bunu size öğretmezler," diyerek gülmüştü. "Benim memleketimde yassa deriz buna, pirinçle yapılan balık," deyip uzatmıştı elindeki kabı.

Ne kadar neşeli bir kadındı Ashanti... Gülümseyerek, acaba hâlâ Fransa'da mı diye geçirdi aklından...

Hayatı boyunca, hiç kimseye hediye almak için çarşıya gitmemişken, bu sıcakta Handan'a bir şey almak için Kemeraltı'na gelmişti. Aşk değiştiriyor mu seni diye sordu kendine gülümseyerek. Etrafa bakarak yürümeye devam ederken sohbetlerini düşündü, onun arkadaşına özlemine hatırladı ve soruya cevap verdi: Ona bir hediye almaya değil, buraya Güneş'i bulup götürmeye geldim.

*

Öğle sığağında yarım saat kadar yürüyerek limana vardılar. Gürsel tiyatroya meraklıydı ve yol boyunca Handan'la bu konuda sohbet etmek çok hoşuna gitmişti. Mecnun ise genelde dinleyici olduğu konuşmaya birkaç soruyla katılmıştı.

Pek kalabalık olmayan bir kafeye oturup sohbete devam ettiler. Kafede çalan popüler parçalar, konunun yönünü müziğe çevirdi ve Gürsel, "İşte kapitalizm budur! İnsanlara zevksizlikleri zevk diye sunar, istediğini meşhur eder," dedi.

Mecnun güldü. "Lan ne adamsın... Yağmur yağsa sebebini bir 'izm'e bağlayacaksın."

Gürsel çignediği tost parçasını yuttuktan sonra arkadaşına sordu: "Yanlı mı? Televizyon ve radyoların çaldığı şarkılar dinlenmiyor mu?"

"Ha yani, televizyonu veya radyoyu açıp kapatan da kapitalizmin eli öyle mi? Bu insan dediğin ne iş yapar bu dünyada aslanım?"

Gürsel genç kadına dönüp, "İnsanları kandırıyorlar. Öyle değil mi?" diyerek destek istedi.

"Tam olarak öyle değil. Mecnun haklı bence. Ben yıllardır istemediğim müziği dinlemiyorum. Televizyon izlemiyorum örneğin," dedi.

"Nasıl yaaa? Televizyon izlemeden olup biteni nerden öğreniyorsun?"

Mecnun güldü. "Şuursuza bak! Oğlum hem kapitalizm istediğini meşhur eder diyorsun, hem de haberi nerden alıyorsunuz diyorsun... Bu kapitalizm istediği şarkıyı meşhur ediyor da gerçek haberi mi sunuyor televizyonda?"

"Canım tabii ki yanlı kanallar var... Muhalif kanallardan bahsediyorum ben."

Handan araya girdi. "Artık internet var. Orada da kirli bilgi had safhada belki ama birkaç ciddi site bulmak ve karşılaştırmalı haber almak da mümkün. Müziğe gelince... İnternet bir dünya..."

Gürsel şöyle bir düşündü. "Bilemiyorum... Şimdiki gençlerin dinlediği saçma sapan rap şarkılarına bakınca... İnternet bunu azdırdı sanki..."

Handan aynı fikirde değildi. "Çok iyi rap parçaları da var. Önyargılı olmamak lazım."

Gürsel omzunu silkti. "Amaaan, küfür dolu dandik şeyler."

Mecnun araya girdi. "Küfür niye dandik olsun oğlum? Bu ülkede millet sevinince, üzülünce, evde, işte, her yerde küfretmiyor mu? Virgül yerine nokta yerine küfür kullanan bir milletiz ama şarkıda şiirde görünce irkiliriz. Cık cık cık... Tamam benim konuşma tarzım da argoya kaçır bazen ama biliyorsun hayatta küfür etmem. Oluşumda yok küfür... Ama küfür bu milletin bir gerçeği, bana normal geliyor da sana n'oluyor? Ne istiyorsun şarkılardan?"

Gürsel genç kadına döndü ve dalga geçerek açıkladı. "Arkadaş doğru dürüst hiç şarkı sözü dinlemez, şimdi bana rap savunuyor."

"Dinlemem tabii. Müzik dediğin müzik olarak yapılıdır. Enstrümanla. Söz işin içine girdi mi pek sevmem. Dinlemem."

Handan merak etti. "Niye? Bazı parçaların sözleri çok güzel."

"Ben sözle müziği bir arada sevmiyorum arkadaş... Ondan hep yabancı parça dinlerim. Anlamıyorum ya sözleri... Hoşuma giden Türkçe parçaların da sözüne dikkat etmem çoğunlukla. Çünkü... Çünkü nasıl desem... Söz beni yönlendiriyor. Hmmm, şöyle düşüneceksin diyor. Ben başka bir şey düşünmek istiyorum belki. Bu yüzden klasik müziği çok seviyorum ya da enstrümantal grupları dinlemek hoşuma gidiyor."

Kısa süreli bir sessizliğin ardından Gürsel arkadaşına sordu: "Bir örnek versene."

Mecnun gökyüzüne bakarak hatırlamaya çalıştı. “Mesela şey şarkısı var... *Zeki Müren*’den dinlemeyi severim ben... Hani eğlencelerde falan çok çalarlar... Hah... *Seni Ben Ellerin Olsun Diye mi Sevdim*...”

“Eeee... Ne var onda? Gayet güzel bir parça.”

Handan da bu parçayı çok severdi, bu yüzden Mecnun’un ne diyeceğini merak ediyordu.

“Ya tamam, müzik şahane, ses de şahane... Ama sözler yanlış o parçada. Adam veya kadın birini sevmiş, arkasından o biri başkasına gitmiş... Beni kandırdın yalan sözlerle falan diyor.” Gülümsedi. “Yani bilseydim böyle olacağını seni sevmezdim diyor hesapçı tüccar... Sözler saçma yani, sevginin doğasına ters.” Bir süre düşündükten sonra devam etti konuşmasına. “Bu kadar da değil, sözü duymasan müzik acayip neşeli, bak dikkat et düğünlerde falan... Milleti oynatır bu, halbuki sözlerinden dolayı efkârlandırır da... Ben çok dikkat ettim, bu parça başladı mı rakı tüketimi artar, hem efkârlanır hem oynar insanlar.” Mecnun dahil herkes kahkalara boğuldu.

Handan bir süre düşündükten sonra, “Aslında haklısın... Hiç sözlerinin anlamını düşünerek dinlememişim,” dedi.

Gürsel sordu: “Peki *Zeki Müren* bunu söylemese, sesini nasıl duyacaktın?”

Mecnun güldü. “Yaaa ben sese ya da söze tamamen karşı değilim aslanım. Böyle müzik ve söz arasındaki aşırı uyumsuzluk beni sinir ediyor. Yoksa *Zeki Müren* ne söylese dinlerim ama bu şarkı, şarkı olmamalıydı. Bence sadece müzik olmalıydı diye düşündüklerimden... Yoksa müzikle sözün aşırı uyumlu olduğu parçalar da var.”

“Ne mesela?”

“Birkaç ay önce o senin küçümsediğin rap müziğinden bir tane keşfettim ki ne keşif! Müzik şahane, sözler şahane... Yok böyle bir gerçek ifadesi! Benim diyen makale, haber, politik vaaz, şiir halt etmiş yanında.”

Handan merakla sordu: “Hangi parça o?”

“*Saian* diye bir adam söylüyor... *Feleğin Çemberine 40 Kurşun*. Dinledin mi?”

“Ben rap dinlerim ama öyle çok fazla değil... Bakacağım bu şarkıya...”

Mecnun Gürsel’e döndü. “Sen de bak... Sağda solda tartışmamış bu *Saian* denen adam, senin gibi vıdı vıdı yapmamış. Çocukluk arkadaşının selamını havada bırakmamış. Şarkıyı yapmış, balyoz gibi vuruyor dinleyenin kafasına... Hem Türkiye’nin kafasına... Hem dünyanın kafasına...”

Gürsel merak etti. “Siyasi bir şarkı mı?”

Mecnun omzunu silkti. “Bilemem herkes nasıl değerlendirir. Bence siyasi değil gerçekçi... Ve ben gerçeği severim Ama...”

Handan sordu: “Ama?”

Mecnun kaşlarını kaldırarak, “Çiçeklere dinletmem. Evde arada bir bağırta bağırta kendim dinlerim, çiçekler gerçekten akıllıdır, insanlara benzemezler. Çiçeklere dinletirsem serada isyan çıkar neme lazım!” dedikten sonra kahkaha attı.

*

Uğur’un kafası sürekli doluydu. Mecnun’un verdiği filmle eve giderken olan biteni kafasında toparlamaya çalışıyordu. Bir yandan Meriç’i görmek ve konuşmak istiyor, bir yandan Aysel’in sessizleşmesi aklına takılıyor, bir yandan da Taylan’ı düşünüyordu.

Günler geçtikçe Taylan’ın mektubundaki bazı cümleler canını acıtmaya başlamıştı. Salona girdiğinde karısı oturduğu koltuktan ona şöyle bir baktıktan sonra sabit bir şekilde televizyon izlemeye devam etti.

Hastaneden geldiklerinden beri böyleydi. Pek fazla yemek de yemiyordu. Yanındaki koltuğa otururken sordu: “N’aptın bugün?”

Aysel başını çevirmeden cevap verdi. “Yemek yaptım. Mutfakta. Acıktıysan ye.”

“Aç değilim.”

Kadın başını çevirip dümdüz bir sesle sordu: “Niye geldin ya eve bu saatte?”

Uğur elindeki DVD’yi gösterdi. “Bu filmi izlemek için geldim. Beraber izleyelim mi?”

“Ne filmymiş o?”

“Bilmiyorum. Mecnun verdi.” Biraz duraksadıktan sonra ekledi: “Taylan’ın durumunu anlamamız...”

Aysel tam o anda hızla ayağa kalktı. “İstemez! Kendi doğurduğum çocuğu filmlerden öğrenecek değilim! Hele Mecnun gibi bir çatlaktan hiç!”

Uğur sakın bir şekilde konuştu. “Aysel, bak, kendine ediyorsun. Bu konuyu konuşmaktan kaçarak bir yere varamazsın.”

“Kaçmıyorum ben! Konuşulacak bir şey yok! Doğurdum, büyüttüm, hiçbir şeyini eksik etmedim. Ama benim çocuğum...” Sesinin yükseldiğini fark edince duraksadı. “Neyse... Benim başım ağrıyor, gidip yatacağım!”

Uğur kalkıp masaya gitti ve ilaç kutularını incelerken sordu: “İlaçlarını alıyor musun sen?”

“Sadece ağrı kesici içtim. Gerisi gereksiz... Hasta değilim ben.”

Adam yumuşak bir sesle, “Çok gerginsin, bari kas gevşeticiden de al bir tane,” dedi.

Aysel ses kontrolünü tekrar kaybetti. “İstemez! Kaslarımdan sana ne? Taylan’a ne? Size ne benden? Kas benim kasım! Her istediğim oldu da sanki... Kasım da gevşemeyiversin!” diyerek yatak odasına gitti ve kapıyı çarptı.

*

Gürsel, “Hadi millet saat üç oldu artık bi deniz yapalım, beş günü gitti tatilin. Sizin gibi burada yaşamıyorum, üç hafta sonra Ankara’ya döneceğim,” deyince Handan’ın evine uğradılar.

Mecnun’un deniz malzemeleri daima arabadaydı. Handan da hazırlandı ve hep beraber Mecnun’un arabasına binip gözden kayboldular.

Emel kapıyı kaparken söylendi. “Ohhh! Gez toz, rüzgâr nereye esti oraya... Şimdi de yüzeceklermiş İş yok güç yok.”

Kocası *Barış Manço*’nun söylediği *Nenni Bebek* parçasını mırıldanarak bulmaca çözmeye devam ediyordu.

Kadın müziğin sesini biraz kısıtı ve gidip adamın yanındaki koltuğa oturdu. “Tahsin...”

“Efendim.”

“Beni biraz dinler misin?”

Adam gözlüğünün üzerinden bakarak, “Kabakgillerden, kabuğu çizgili, tüylü, yeşil meyve biliyor musun? Rengi sarımsıtrak da olabilirmiş. Dört harfli,” diye sordu.

“Ben ne diyorum, sen ne diyorsun Tahsin Bey!”

Adam kafasını salladı. “Peki. Seni dinliyorum.”

“Handan... N’olacak böyle Tahsin? Çalışmıyor!”

“Bilmiyorum Emel. Düşünmüştür bir şeyler veya düşünecektir.”

“Ne düşünecek Tahsin! Avukatlıktan başka ne iş bilir bu kız? Mis gibi işini bıraktı geldi buralara.”

Tahsin bulmacasına göz atarak, “Bulur bakalım yapacak bir şeyler. Evi ve ofisi bir satılsın önce,” dedi.

Emel bu açıklamadan ikna olmamıştı. “Aman ne bulacak! Yapacak abuk sabuk bir iş, sermayeyi kediye yükleyecek! Ne iş bilir başka? Ticaret desen anlamaz, el sanatı yok... Başka hiçbir iş yapamaz.”

“Bakalım... Belki değişik bir şey dener.”

“Hııı... Bekle sen... Yer o parayı da burda. Ona buna da yedirir, kızının huyunu biliyorsun. Birkaç yıl sürmez boşa götürür. Sonra sen sağ, ben selâmet! Bak çiziyorum buraya... Emel demişti dersin.”

“Yahu yesin! Kendi kazandı kendi yesin. Bize ne?”

“Bize ne olur mu Tahsin! Sonra kim çekecek çilesini?”

Tahsin bulmacaya birkaç harf daha yazarken, “Haa! Sen parasız pulsuz kalıp da eve dönerse diye mi endişeleniyorsun?” diye sordu.

Emel hemen itiraz etti. “Canım olur mu öyle şey! Ondan endişelenmiyorum tabii. Evladımız o bizim ama olmaz artık... Biz istesek bile o rahat edemez.”

“Boş yere canını sıkıyorsun, dur bakalım... Ortada fol yok yumurta yok. Kızın eviyle bürosunu sattın, parayı batırdın ve bunun için üzölmeye başladın, farkında mısın? Dur bakalım...”

“Öyle deme Tahsin... Parasızlık çok zor. Ne yer ne içer insan?”

“Acur,” dedi Tahsin.

Emel buna bir anlam veremeyerek ona baktı.

Kocası bulmacaya bakarken daha çok kendiyile konuşur gibi açıkladı. “Kabakgillerden, meyve... Acurmuş... Allah Allaaah! Kabak sebze bir kere! Ne biçim sorular hazırlıyorlar. Acaba bal kabağını mı kastetmişler...”

Emel cık cık cık diyerek mutfağa giderken içinden söyleniyordu: Bu adama laf anlatacağıma kek yaparım daha iyi! Hiç değilse yeriz!

*

Denize girmek için İncir Adası’na gitmişlerdi. Bir saat kadar yüzdükten sonra yoruldu ve güneşlenirken Handan buraya ilk defa geldiğini söyleyince Gürsel şaşırarak Mecnun’a çıkıştı. “Böyle mi tanıtıyorsun Foça’yı sen?”

Diğeri kaşlarını kaldırarak sordu: “Foça elçisi miyim oğlum ben? Bahçıvanım... Yavaş yavaş her yere gideriz. Acelesi ne?”

Gürsel genç kadına sordu: “Foça hakkında ne biliyorsun?”

Handan gülümseyerek, “Eski Foça...” derken adam araya girdi.

“Foça denince burası anlaşılır zaten. Eski Foça demene gerek yok. Ha diğlerinden bahsedeceksen Yeni Foça dersin.”

Handan güldü. “Tarihini falan okudum internetten tabii... İsminin foklardan dolayı önce Phokaia olduğunu, günümüze gelinceye kadar Foça’ya dönüştüğünü biliyorum. Ama henüz bahsedilen foklarla tanışmadım...” Foklardan bahsedilmesini bekledi ama kimse bir şey demeyince konuşmasına devam etti. “Karataş efsanesini biliyorum. Nerde olduğu belli olmayan o saklı taş basan, bir daha terk edemezmiş burayı Sonra *Heredot* şöyle demiş: Onlar kentlerini, bizim yeryüzünde bildiğimiz en güzel gökyüzü ve en güzel iklimde kurdular.”

Gürsel gülerken Mecnun’a sordu: “Vayyy! Sen bu lafı biliyor muydun?”

Mecnun gülerken, “Hayır ama gerek yok zaten...” dedi. “*Heredot* onu taaa milattan önce söylemiş. Kolomb doğmadıydı o zaman...”

Handan gülerken sordu: “Foça dünyadaki en güzel yer olmayabilir diyorsun yani?”

Mecnun kaşıyla Gürsel’i işaret ederek konuştu. “Foça en güzel yer değilse artık... Bu da kapitalist Amerika’nın bir oyunudur diyorum.”

Handan gülerken, Gürsel yerden aldığı küçük taşı fırlattı arkadaşına. “Yaaa bir kere de ciddi konuş lan! İşin gücün şebeklik,” derken güldü ve genç kadına ortaokul ve lisedeyken Mecnun’un neler yaptığını anlatmaya başladı.

Handan anlatılanlara gülerken Mecnun da gerekli gördüğü yerlerde, muzip bir ifadeyle araya giriyor ve açıklamalar yapıyordu.

Hep beraber epey eğlendikten sonra Gürsel sözlerini arkadaşını iğneleyerek bitirdi. “Sonra da işte böyle... Herkesle geçinen apolitik bir bahçıvan olup çıktı.”

Mecnun hemen gülerken itiraz etti. “Bahçıvan olduğum doğru. Apolitik kısmı yanlış. Benim de politik bir anlayışım var ama pek yaygın değil: Mecnunizm. Şimdilik tek üyesi benim, öyle de kalmalı... Ne zaman herkes adının sonuna ‘izm’ takacak benim gibi işte o zaman kurtulacağız baba!”

Handan gülerken Gürsel arkadaşını işaret etti. “İşte hep böyle. Ciddiyetsiz... Herkesle her zaman arası iyi...”

Mecnun hatırlattı. “Herkesle aram iyi ama her zaman da kendi fikrimi söylerim, unutma!”

Gürsel başını salladı. Onun Bülent'e gösterdiği yakınlığı hâlâ kabullenememişti. İçin için kızmaya devam ediyordu arkadaşına. "Ama işte ben de bunu anlamıyorum aslanım. Hem bana hem Bülent'e nasıl aynı olursun?" Handan'a döndü. "Öyle değil mi? Yani... Hayat görüşü olarak bana daha yakınsın. İnsan ya orda ya burda olur, haksız mıyım?"

Mecnun cevap verdi. "Bak şimdi ciddi konuşuyorum, beni dinle... Bir şeyi hep görmezden geliyorsun."

Arkadaşı sordu: "Neymiş o?"

"Ben herkesle anlaşırım ama hiç kimseyle aynı fikirde değilim."

Gürsel şöyle bir düşündü. "Ama insan aynı fikirde olmadıklarıyla nasıl anlaşır? Niye ben anlaşamıyorum? Niye başka biri anlaşmıyor, bu normalse?"

Mecnun omzunu silkti. "Çünkü sen ya da başkası tam olarak şöyle düşünüyorsunuz: Bu benimle aynı fikirde, o zaman aynı benim gibi... Kendinize benzeyenleri seviyorsunuz siz. Yani aslında kendinizi seviyorsunuz. Benzemeyenleri düşman gibi görüyorsunuz. Ben öyle değilim. Kendimi başkasıyla tanımlamam. Biri bazı özellikleriyle bana benzerse, bu onu sevmem için bir sebep değil... Benzemezse de nefret etmem. Ben insanları anlıyorum oğlum..."

Gürsel hemen araya girdi. "Şimdi sen bu Bülent yobazının nesini anlıyorsun? Yobaz işte! Bunun gibiler memleketi Orta Çağ'a sürüklemeye çalışmıyor mu?"

Handan ilgiyle takip ediyordu konuşmayı.

Mecnun hemen cevap verdi. "Sen bir insanı, düşüncesinden ayrı tutamıyorsun. Halbuki düşünceler değişir. Yıllar içinde ikinizin de fikirleri değişti. O benim arkadaşım, onca oyun oynadık beraber, hatırlasana... Sen onun karıncayı bile incitmeyecek bir insan olduğunu bilmiyor musun? Bülent'in tek özelliği, şu an nasıl düşündüğü mü? Tanımıyor musun onu benim kadar? Bu adamın başka özelliği yok mu? Eğer fikrine göre bir insanı değerlendireceksek... O zaman benim seni ortaokulda silmem gerekmiyor muydu?" Güldü. "Sen bir insanla beraberken bir o insana bir kendine bakıyorsun ve bulduğun farklılıklara odaklanıyorsun. Bense karşımdaki insanla benzerliklere odaklanıyorum. Ortak noktalara yani. Mesele bu!"

Gürsel biraz düşündü. "Açıklaman mantıklı gibi görünüyor ama ondaki fikir zehirli bir fikir, bunu biliyorsun. Buna karşı çıkmak lazım... Bunların bu bilinçsizliğine karşı durmak lazım."

Mecnun omzunu silkti. "Ben fikre her zaman karşı çıkarım. Şuursuz her duruma... Fikre susup da insanı fikir gibi ele alan sensin, nerde tavır alınacağını bilmeyen, yanlış tavır alan sensin. Hayata ve dünyaya yanlış yaklaşan ben değilim!"

Gürsel hemen itiraz etti. "Ben fikre nerde sustum oğlum?"

Mecnun güldü. "Camide..."

Gürsel arkadaşının yüzüne bakarak düşünürken birden gülmeye başladı. Mecnun da gülüyordu.

Handan merak ederek araya girdi. "Niye gülüyorsunuz? Cami ne?"

Gürsel anlatmaya başladı. "Lise ikiye giderken bir Cuma namazına gittiydik. Kırk yılda bir giderdik işte..."

Handan şaşırarak Mecnun'a sordu: "Sen Cuma namazına mı gidiyordun?"

Mecnun kaşlarını kaldırarak sordu: "Niye şaşırdın Kontes? Ben ve namaz, yakışmıyor muyuz?"

"Yok canım. Yakışmadığından değil de. Konuşmalarından, hayata bakışından... Varoluşu doğa ile ele alıyorsun hep. Ben senin panteist olduğunu düşünmüştüm."

Mecnun ellerini havaya kaldırarak güldü. "Hey Allah'ım yaaa! İlle de bir 'ist' olacağım yani. O gün babam çağırdı, onunla gittim. Başka biri kiliseye gidelim dese de giderim. Havraya da giderim kardeşim, bence sakıncası yok. Senin faytonu sürmüyor muyum? Onun gibi bir şey benim için."

Gürsel gülererek araya girdi. "Ama o günden sonra camiye pek uğramadın?"

Handan iyice meraklanmıştı. "N'oldu o gün camide?"

Mecnun gülümseyerek başını eğdi. "Baştan anlatayım. Benim camiyle falan işim olmaz. Kuran'ı, İncil'i falan inceledim, benim için pek de kutsal değililer. Benim düşünceme göre kutsal denilen kitaplar tamamen insan imalatı, belki kutsal olmalarını engellemiyordur bu gerçi. Her neyse dinlerle işim olmaz, yani buna kafamı yoramam ama bir kültürdür sonuçta. Bu kitapları kutsal sayan, söylediğini doğru kabul eden birçok insan var. İnançları tartışmam. Kişisel olduğu sürece

tartışmam yani. Annemle babam da kendi halinde Müslümanlardı anlayacağını. Babam arada böyle camiye giderdi. O gün ısrar etti. Bilemiyorum, belki kendince niyeti beni doğru yola getirmektir. Ben de onu kırmadım. O sene de, artık nerden gelmişse bir imam var. Abi bir vaaza başladı, zaten misafir Müslümanım orda. Gittiğime gideceğime pişman oldum.” Gülerek arkadaşını gösterdi. “Bu da arkadaymış babasıyla. Biz daha öndeyiz.” Gürsel gülümseyerek onaylayınca konuşmasını sürdürdü. “Yaaa adam iki cümle söylüyor, arkasından davudi sesiyle yanacaksınız diyor, üç cümle daha söylüyor, arkasından bir daha yanacaksınız diye gürlüyor. Hayır yani amaç ne? Biliyorum, kitapta güzel şeyler de var, onlardan bahsetsene be adam! Yok illa ki yanacağız. Bir daraldım ama nasıl. Sağıma bakıyorum, herkes artık içinden ne düşünüyor bilmem ama kimsenin bir şey dediği yok, oluma bakıyorum ses çıkaran yok... Mühendisi, askeri, tüccarı, öğretmeni... Bizim okuldaki fizik hocası yaaa... Lan hepsi susuyor!” Gürsel’i göstererek Handan’a döndü. “Bu da susuyor haaa... Burda vıdırdadığına, aslan kesildiğine bakma. Kalabalıkta koyun oluverir. Eeee herkes susunca da kalabalık sürü olur tabii. Bülent’e selam vermeyeceğine, orda konuş! Neyse... Eyyy şuur nerdesin diyerek sabretmeye çalışıyorum. Beşinci kez falan yanacaksınız lafını duyunca bir fırladım ayağa: ‘Ya hoca ne diyorsun sen, kok kömürü müüz biz?’ deyiverdim.” Handan ve Gürsel kahkaha atarken sürdürdü konuşmasını. “Babam şöyle kolumdan çekecek gibi oldu, hızla çektim kolumu. ‘İkide bir yanacaksınız yanacaksınız! Bu neyin vaazı ya? Cehennemdeki kazanın başından geçici görevle mi geldin buraya, bu nedir? Herkes de kömür çuvalı gibi sessiz hal!’ diye bağırardım dışarı doğru yürürken. Camide bir gülüşme ve konuşma başlamıştı tabii ama ben o kızgınlıkla çıktım. Gerisini bilmiyorum. İmam vaazı bitirmiş, söylediklerine göre...”

*

Aysel bir saattir yattığı yerden tavana bakıyordu. Hastaneden geldiğinden beri tek bir şey hissediyordu: Ölmüş ve yaşamaya mahkûm edilmişti sanki, çaresizdi...

İçi çok sıkıldığında ya alışverişe çıkar ya da namaz kılardı. İkisini de istemiyordu artık. Sıkıntısını ve mutsuzluğunu geçiremezdi hiç kimse ve hiçbir şey.

Taylan... Tek çocuğu...

Sabah Uğur’dan aldığı mektubu ezberleyene kadar okumuş, sonra da mutfağın lavabosunda yakmıştı.

Bir mektubu yaktığımızda içindeki gerçekler de yanıp kül olsa ne güzel olurdu diye düşündü.

Taylan... N’aptın oğlum sen? N’aptın? N’aptın?

İçeriden televizyonun sesi geliyordu. Uğur’a da çok kızgındı! Bu konuyu konuşmaları gerekirmiş... Nesini konuşacağız bunun?

Konuşunca ne düzelecek?

Taylan Eylül’le evlenip de çoluk çocuğa mı karışacak? Konuşacağız da ne değişecek?

Bu nasıl oldu?

Hiç bebek vermedim ki eline oynasın diye... Hiç kız gibi giydirmedim ki... Offff!

Of Allah’ım ben nerede hata yaptım? Bu bir hastalık olsa ve oğlum tedavi olsa... Ama ne demiş? Bu bir hastalık değil...

Şimdi ben bunu herkese nasıl açıklarım?

Bir de Mecnun’a anlatmış. Şaşkın... Gerçi bak o da hiç kimseye söylememiş demek ki bunca sene. Ben hiç anlamadım.

Ne biçim bir anneyim ben!

Acaba Ercüment! Yok ama o normal galiba. Anormal olan sensin Taylan! Dylan diye sevgilisi varmış. Hıh... Aaaa ikisinin isimleri de birbirine benziyor. Aman ne diyorum ben ya!

Adları batsın!

Ayyy bu da beddua gibi oldu. Affet Ya Rabbim... Tövbe tövbe!

Allah’ım, neden böyle oldu? Bu neden benim başıma geldi?

Televizyonda çıkanlara yumuşak dedim diye mi? Ama ben kötü niyetle söylemedim ki onu!

Hava da ne kadar sıcak!

N'aptın oğlum sen? Ben bundan sonra nasıl insan içine çıkacağım? Hiç mi düşünmedin bizi? Nurcan'ı bile görmek istemiyorum. Ne güzel onun iki kızı var. Keşke benim de kızım olsaydı. Kızım olsaydı o da lezbiyen olurdu... Kaderimde varmış bu benim offff!
Allah'ım ben bu durumda nasıl yaşayacağım? N'olur yardım et! Başım çok ağrıyor, yardım et!

*

Yannis saatlerce dolaştı. Her türlü hediyelik eşya dükkânına girdi çıktı, fakat aradığını bulamadı. Bir dükkânda papirüs üzerine yapılmış, Güneş Tanrısı Ra'nın resmini buldu ama... İçine sinmedi, aradığı bu değildi.

Yemek yemek üzere dışarıda masaları olan bir yere doğru ilerlerken bir dükkândan yükselen şarkıyla durdu. *Cem Yılmaz ve Suzan Kardeş* birlikte söylüyordu: *Ah bu gönül şarkıları...*

Son günlerde ne çok dinliyordu bu şarkıyı. Handan... Midesini tuttu. Tek tek havalanın be kuşlar diye düşünerek gülümsedi. Şarkı bitene kadar hiçbir şey görmeden dükkânın vitrinine ve etrafa baktı.

Sonra yürümeye devam etti.

Tuhaf bir iç sese sahipti. Sadece kendisinin bildiği bir sestir bu ve bundan kimseye bahsetmezdi. Handan kumsaldayken Güneş'ten, beraber neler yaptıklarından ve birbirlerine aldıkları hediyelerden bahsederken o sesi duyduğundan emindi: Kemeraltı'na demişti.

Şöyle bir düşündü. Evet, ses kalbinden gelmişti... Kalbinden ve beyninden gelen sesleri ayırt edebildiğini biliyordu. Bunu defalarca deneyimlememiş miydi?

Tekrar tekrar düşündü o ânı... Evet evet evet!

Ses kalbinden ve komut olarak gelmişti. Tıpkı bir zamanlar Foça'ya diyen sestir! Aynı yerden...

Yanılmış olması mümkün değildi ama bu saate kadar bulamamıştı işte!

Belki de yaşıyorum, artık doğru duyamıyorum diye düşünerek gülümsedi ve masadaki tahta sandalyeye oturup yemeğini sipariş etti. Hem sıcaktı hem nemli. Karadut suyu içmesem şekerim çoktan düşerdi diye düşündü.

Yemeğini beklerken yan masaya iki kadın ve dokuz-on yaşlarında bir kız oturdu. Kadınlar birkaç dakika havanın sıcaklığından bahsettiler. Masalar birbirine yakındı ve Yannis ister istemez konuşmalara kulak misafiri oluyordu.

Çocuk ne yemek istediğini söyledikten sonra resim çantasından bir kâğıt çıkardı ve boyalarını da masaya yerleştirip resim yapmaya başladı. Yanında oturan annesi onu hemen uyardı. "Zeynep kaldır kızım onları şimdi yemek gelecek, üstüne dökersen."

Kız itiraz etti. "Merve teyzemin yanına koyarlar. Ben bu resmi bitireceğim, az kaldı."

Merve çocuğun annesine bakarak gülümsedi. "Rahat bırak çocuğu... Ne güzel işte! Keşke benim oğlan da yapsa..."

"Aman öyle de zor, böyle de. Haftada iki kere kursa taşıyorum. İki hafta sonra yazlığa gideceğiz. Haftada iki gün Çeşme'den buraya getireceğim n'aber?"

Merve güldü. "İyi işte, yoksa yaz boyu görüşmeyiz. Zeynep sayesinde görüşeceğiz demektir."

"Ben aslında dans dersi almasını çok istiyordum, biliyorsun ama kızım resim de resim diye tutturdu, değil mi anneciğim?"

Yannis yemeğini yemeye başlamıştı. Tam yan tarafına düştüğü için çocuğun hareketlerini net olarak göremiyordu ama çocuk cevap vermeyince onun kadınları dinlemediğini anladı. Resim yapmaya kaptırmıştı kendini. Atlas'ı hatırladı. Renklerle yaşayan çocuklar diye düşünerek gülümsedi.

Merve fikrini açıkladı. "Ha dans ha resim, ne fark eder? Çocuk bir sanatla uğraşiyor şimdiden."

"Dansta para var şekerim. Ressamlar aç," diyerek güldü kadın.

Yannis yemeğini yarılamışken yan masaya da servis yapıldı. Annesi birkaç defa yemeğin soğuyor demesine rağmen çocuk resim yapmayı bırakmadı.

Yannis tam yemeğini bitirmek üzereyken çocuğun sesini duydu. "Baaak... Bitirdim işte!"

Annesi resme bakarak, “Çok güzel olmuş, hadi artık yemeğini ye kızım,” dedikten sonra resmi Merve’ye uzattı.

Kadın resme baktıktan sonra, “Çok güzel bu ama,” dedi.

Yannis başını çevirip çocuğa baktı.

Çocuk gülümseyerek yaptığı resme bakıyordu, o sırada annesi de resme eğildi ve parmağıyla işaret ederek, “Güzel bir resim ama güneş topraktan doğmaz, bunu biliyoruz, değil mi anneciğim?” diye sordu.

Yannis dikkat kesildi ve çocuğun cevabını duydu. “Doğar... Güneş topraktan da doğar! Doğmuş işte resimde. Görmüyor musun?”

Yannis birkaç saniye gözlerini kapadı ve çocuğun cümlesini sindirdi: Güneş topraktan da doğar! Gözlerini açtı. Sakin hareket etmeye özen göstererek yerinden kalktı ve yan masaya doğru birkaç adım attı. “Affedersiniz, konusmalarınıza kulak misafiri oldum. Sakıncası yoksa resme ben de bakabilir miyim?”

Kadın çocuğuna bakıp gururla gülümseyerek, “Tabii buyrun. Ne sakıncası olacak,” dedi.

Kız gülümseyerek yaptığı resmi Yannis’e uzattı.

Masmavi bir gökyüzünün altında uzanan yemyeşil bir çimenlik vardı kâğıtta. Çimenliğin ortasına rengârenk çiçeklerden, gülen bir güneş yuvarlağı çizilmişti. Yan taraflara doğru yayılan ışınlar içinse küçücük turuncu kediler çizilmişti çocuk.

İnanılmaz bir neşe fışkıırıyordu kâğıttan. Yannis büyülenmiş gibi bakıyordu resme.

Adam iki dakika kadar hiçbir şey demeden kâğıda bakınca bir dizini sandalyeye koyarak sordu çocuk. “Güzel mi?”

Yannis başını sallayarak gülümsedi. “Hem de çok!” Sabahtan beri bunu arıyorum ben diye açıklamak istedi ama bir şey demedi. Elinde resim, masanın başında dikilirken, çabucak düşünmeye çalıştı.

Çocuğun annesi, “Teşekkür ederiz,” diyerek resmi almak için elini uzattı.

Yannis resmi kadına verdi ve yapacağını doğru olup olmadığına karar vermeden çocuğa bakarak sordu: “Bu resmi almayı çok isterim. Bana satarsın?” diye sordu.

Annesi tam bir şey diyecekken Merve gülererek araya girdi. “Eveet! Bakalım Zeynep nasıl bir karar verecek?” dedi.

Çocuk annesine bakınca, “Senin resmin, istersen satarsın...” dedi annesi.

Çocuk saf saf sordu: “Gerçekten beğendin mi? Para mı vereceksin?”

Yannis gülümseyerek başını salladı. “Evet! Tabii ki para vereceğim! Harika bir resim bu! Söyle bakalım kaç lira istiyorsun bu güzel resim için?”

Çocuk tekrar annesine bakınca kadın kaşlarını kaldırarak, “Sen karar ver,” dedi.

Çocuğun ciddi ve düşünceli tavrı kadınları çok eğlendirmişti..

Çocuk bir süre düşündükten sonra omzunu silkti. “Bilmem. Sen... İstediyin kadar ver,” dedi ellerini iki yana açarak.

Yannis cüzdanını çıkardı. Tuhaf bir durum olmuştu bu... Abartmak istemiyordu ama böyle bir hediye için kaç lira harcayabileceğini de biliyordu.

Önüne üç yüz lira konunca çocuk şaşkın bir şekilde annesine baktı.

Kadın, “Ama bu çok faz...” derken Yannis araya girdi.

“İnanin bana, değeri bundan çok daha fazla benim için,” dedi ve resmi alıp kızla tokalaşmak için elini uzattı. “Sen harika bir ressam olacaksın.” Masasına dönüp gözlüğünü aldı ve resmi dikkatli bir şekilde tutarak hesabı ödemeye giderken çocuğun annesinin sözlerini işitti.

“Sanatsever bir zengin galiba... Teşvik için...”

*

Film biteli yarım saat olmuştu.

Uğur yerinden kıpırdamadan oturuyordu. Zihnindeki düşünceler oradan oraya atarken içindeki sarsıntı dinmek bilmiyordu, bedeniye oturduğu yere çakılıp kalmıştı. Ekranı bakıyor ama

artık hiçbir şey görmüyordu. Ağlamak güzel olsa gerek diye düşündü, bunca yıl ağlamayınca böyle olur tabii...

Filmdeki arya sahnesini izlerken *Tom Hanks*'in serum ayağıyla dans edişi, *Maria Callas*'ın söylediği aryaya (*La Mamma Morta*) can veren yüz ifadesi, dile getirdiği cümleler, adamı dinleyen avukatın önce insandan taşa, sonra taştan insana dönüşmesi...

Uğur bu sahnede gelip gözlerinin arkasına yerleşen iki ufak taş parçasının hâlâ gözlerini acıttığını hissedebiliyordu...

Gördün mü adamın anne babasını? Sen de babasın, o adam da baba!

Yoo yoo...

Taylan'la ilgili gerçeği anlamak için verdi deli oğlan bu filmi bana!

N'oldu peki?

Neden bu kadar sarsıldın? Zaten bilmiyor muydun sen o gerçeği?

Sarsıldın... Çünkü... Ahhh be Meriç! Adalet yoksa barış yoktur. Adalet yoksa huzur yoktur!

Mecnun sen kaç yaşındasın?

Bilge bahçe!

Şu anda bana ne yaptığını hiçbir zaman bilmeyeceksin!

Onlar da anne baba!

Ne dediler?

“Ben çocuklarımı ikinci sınıf vatandaşlar olsunlar diye yetiştirmedim! Git Andrew, hakkını ara!”

“Arkandayız!” da dediler.

Sen Taylana'a diyecek miydin? Kal oğlum hakkını ara diyecek miydin?

Hatta mektubu okuduğunda... O Kanada'da yaşadığı için rahatladın sen...

Merhaba Uğur, kimdin sen Uğur!

Kimsin sen Uğur!

*

Aysel tekrarlayan müzik sesini epeyce bir süre dinledikten sonra ne olduğunu merak ederek salona gitti. Kocasının boş gözlerle televizyona baktığını görünce kumandayı alıp televizyonu kapadı. Uğur sakin ve anlayamadığı bir tarzda bakıyordu ona.

“Nasıl? Güzel miymiş film?” Kocası aynı şekilde bakmayı sürdürerek başını sallayınca kesik kesik konuşarak sordu: “Muradına erdin mi? Bu... Bu pis, bu kötü durum... Her şey temiz mi şimdi? Anladın mı Taylan'ı artık?” Dalga geçerek bitirdi konuşmasını. “Bir saattir orda oturmuş düşündüğüne göre...”

Uğur başını sallayarak ayağa kalktı. Salonun ortasında dikilen karısına şöyle bir baktı. Masadan arabasının anahtarlarını aldı.

Ayakkabısını giyerken Aysel de salonun kapısına gelmişti.

Uğur dışarı çıkıp kapının tokmağını kavradı. “Film Taylan'ı anlamak için izledim evet! Ama ben asıl kendimi anladım Aysel. Kısmet işte... Kendi pisliğimle karşılaştım. Ve o pisliği süzüyorum bir saattir! Ben Meriç'e n'aptığımı, daha şimdi anladım!” dedikten sonra kapıyı çekip uzaklaştı.

Aysel şaşırılmış bir halde kapıda durdu biraz. Ne diyordu bu adam?

Kocası... Az önce kendisine pislik mi demişti?

Salona gidip koltuğa oturdu.

Allah Allah! Uğur tanıdığı en ama en mükemmel insandı bu hayatta!

Dürüst, yardımsever, herkese de aynı davranır... Çok alçakgönüllüdür bir kere, zengin fakir ayırmaz. Tamam, benim istediğim gibi ilgilenmedi hiç benimle ama iyi bir kocadır. Beni kızdırır ama öyle hiç karı kızı olmadı. Meriç'i bana anlatmıştı hem... Dürüştür benim kocam.

Allah Allah! Meriç'e n'aptı ki?

Onun babası istememiş Uğur'u! Onun ne suçu var ki? Onun iyiliği için ayrıldım Meriç'ten demişti.

O kimseyi üzmez, beni de üzmedi. Uğur çok, çok ahlaklı, ideal eş, ideal baba... O ideal insan!
Şimdi niye kendi pisliğimle karşılaştım dedi ki?

Ayağa kalktı ve filmin kutusunu alıp adına baktı: *Philadelphia*.

Bir an izlemeyi düşündü ama sonra vazgeçti. Kutuyu yerine bırakıp televizyonu açtı ve zihninde dolaşan binbir düşünceyle ekrana bakmaya başladı.

*

Yannis Çanakale'ye giden ana yoldan Foça'ya döndü. Yan koltukta duran çerçeveli resme bakarak gülümsedi.

Bir dükkânda Afrika'dan gelen el yapımı bir çerçeve bulmuştu. Önce cam taktırmamayı düşünmüş ama sonra yaptırmaya karar vermişti. Handan istemezse çıkarırdı.

Yola dikkatini vermeye çalışarak ilerliyordu, ancak içindeki esneme dinmek bilmiyordu. Papatyaları hazırladığı zaman kapının önüne yerleştirip çıkmıştı bahçeden. Sabah kadının yüzündeki ifadeyi görememişti. Bu sefer görecekti...

Acaba bu güzel resim için ne der, alınca ne yapar diye düşündü bir süre... Ege gözlerini kırpıştırarak gülümser mi?

Handan...

Gözleri Ege, kalbi Ege kadın...

Sevindirebilecek miyim ben seni?

Tekrar resme baktı...

Bu resim...

Güneş'le giden ışığın birazını getirir mi?

Giorgos Dalaras'ın söylediği yarı Türkçe yarı Yunanca *Senia Seviouroum* adlı parçaya eşlik ederek arabayı sürmeye devam etti.

*

Handan, Mecnun ve Gürsel, güneş batarken eve geldiler. Bahçede oturan Emel hemen kapıya gitti ve denize giderlerken şöyle bir tanıştığı Gürsel'i ve Mecnun'u yemeğe davet etti. Adamlar kalmak istemediler.

Emel kararlıydı. Mecnun'un anne ve babasının öldüğünü öğrenince çok üzülmüştü. Ayyy yazıık deyince kızmıştı kızı. Şu Handan'ın acımasız bir tarafı vardı nedense...

Aaaa bunca saattir denizde! Acıkmışsınızdır! Ne? Yok yok... Bu saatten sonra bir şey pişmez, siz şimdi gidip dışarıda yersiniz... Dışarı yemeği hiç ev yemeğine benzer mi? Bakın hem ben çok yemek pişirdim, Amasra usulü tabii... Kek bile yaptım, yemekten sonra çayla onu da yeriz hı?

Tahsin Bey bütün gün bulmaca çözüp durdu n'apayım? Ha baban mı? Yürüyüşe çıktı az evvel kızım. Hadi sen de salatayı yap da hep beraber yemek yiyelim.

Handan salata yaparken, Emel Gürsel'in annesini babasını, işini gücünü, Ankara'da nasıl bir evde yaşadığını, kız arkadaşı olup olmadığını bir güzel sorguladı.

Handan salatayı getirip masaya koyarken, "Nüfus cüzdanın yanıdaysa anneme versene Gürsel, daha kolay olur," deyince güldüler.

Emel hemen açıkladı. "Aaaa tanışıyoruz kızım!" Ayağa kalktı. "Ne demişler hayvanlar koklaşarak, insanlar konuşarak anlaşır. Ben tabakları getireyim. Tahsin de şimdi gelir."

On dakika sonra Tahsin de geldi ve hep beraber yemek yediler. Emel yemekten sık sık kalkıp kahverengi beyaz, hamile bir kediyle ilgilendi. Handan'a bilgi verdi... Bu iki gündür dadandı bahçeye. Yazıık hamile! Doğumu yakın, pire ilacı aldı baban, bütün kedileri ilaçladım. Olmaz şimdi, içeri dışarı geziyorlar. Yok yok bu hamile olana yapmadım canım. O çok temiz zaten, sanki ev kedisi gibi... Belki de sahibi arıyordur...

Gürsel ve Tahsin bol bol politikadan bahsettiler. Mecnun konuşmalara pek katılmadı ve dinlemekle yetindi. Handan da sessizdi... Yannis aklına geldikçe kendini ortamdaki konuşmalara vermeye çalışıyordu.

Mecnun arada cep telefonunu kontrol ediyordu. Ece'den mesaj bekliyor diye düşündü Handan. Yannis'te de benim telefonum var! Bir kere bile mesaj atmadı...

Sofra toplandı, Emel kahve pişirip geldi, hâlâ aynı konu: Siyaset. Aslında Handan birkaç kez konuyu tiyatroya çevirmeye kalktı. Yine oyun oynatacak diye düşündü Mecnun ama Gürsel susmak bilmiyordu. Adamın tek zevk aldığı konu siyasetti. Tahsin'in meslek hayatı boyunca yaşadığı tecrübeleri dinler gibi görünüyor, fakat üç-beş cümle sonra durmadan ezberlediği teorileri tekrarlıyordu.

Mecnun'un içi şiştikçe şişti... O sırada Gürsel beş yüz kelimelik son cümlesini nihayet bitirdi.

"Bu konuyu geçenlerde bir yerde okudum, fakirlerin açlığını çözmek kolay, zenginlerinkini gidermek olanaksız diyor. Çok doğru, kapitalistlerin, diğer bir deyişle zenginlerinin açlığı dünyayı mahvetti!"

Emel bu ifadeye hak vererek kafasını sallarken Mecnun patladı. "Bu ne biçim bir cümle Gürsell! Üzerine hiç kafa patlattın mı?"

Tahsin merakla Mecnun'a bakarken Gürsel şaşkın görünüyordu. "Ne güzel cümle işte! Tam istediğin gibi işte! Gerçek bu! Hani gerçeği severdin? Fakire iki lokma ekmek verirsin doyar. Zengin doymak bilmez! Dünyadaki açlığın nedeni zenginlerdir! Değil midir?"

Mecnun kaşlarını kaldırarak yavaş yavaş konuştu. "Dünyadaki açlığın, zenginlerle hiçbir ilgisi yok!"

Gürsel alaycı bir ifadeyle sordu: "Neyle ilgisi var? Açıkla da bilelim o zaman... Madem bu kadar açık gerçekleri reddediyorsun, sebebi sen söyle!"

"Açlığa sebep olan açgözlülüktür. Sen her zaman yaptığını yaptın, insanları bir kasaya doldurup üzerine zenginler yazdın şimdi. Ve dünyadaki büyük bir sorunun sorumlusu olarak bu kutuyu gösteriyorsun. Tabii sana desem ki şimdi koy açgözlülüğü bir kutuya göster, bunu yapamazsın. Sen hep böyle kolaya kaç. Asla hiçbir sorunun köküne gitme!"

Gürsel biraz afalladı, şöyle bir düşündü ve kendi haklılığı için savunma geliştirdi. "Tamam ama zaten zenginler açgözlü olur."

Mecnun güldü. "Yok yaaa! Dünyadaki tüm zenginlerle bizzat tanıştın mı? Dünyadaki tüm yoksulları tanıyor musun?" İşaret parmağını şakağına koydu. "Kafanı çalıştır biraz. Öyle fakirler gördüm ki bir yudum suya muhtaç olsan vermez! Olmadığından değil! Cimriliğinden! Bir lokma az yerse öleceğim zanneder! Kendini haklı çıkaracak sebebi de hazır! Fakirim dedi mi haklı çıkar nasılsa!"

"Tabii dünyadaki tüm zenginleri tanımadım ama bellidir yani..." Diğerlerine döndü. "Öyle değil mi? Yani Amerika Irak'ta n'aptı? Ne için yaptı?"

Mecnun güldü. "Sakız etme oğlum lafı... Amerika'ya nerden geldik şimdi? Sen dünyadaki açlığın nedeni zenginlerdir dedin. Bence açgözlülüktür diyorum. Açgözlülük de zengin fakir ayırmaz. Bir insan açgözlüyse açgözlüdür, bunun zengin veya fakir olmasıyla ilgisi olamaz. Bunlar sadece kılıf! İnsanlara şık, güzel görünen kılıflar..." Bir süre düşündü. "Bunu sayma şansımız yok tabii ama bence dünyada açlık olduğuna göre ve fakir sayısı zenginden daha çok olduğuna göre, açgözlü fakir sayısı, açgözlü zengin sayısından daha fazladır muhtemelen... Bunu böyle bil!"

Emel araya girdi. "Aslında Mecnun doğru söylüyor galiba. Bizim bir komşumuz vardı ben küçükken. Çok zengindi adam ama gönlü, sofrası boldu, cömertti. Herkesle her şeyi paylaşırdı... Düğün yemeklerine hep en son otururdu, hep kalanı yedi. Bir de aşağı mahallede fakir bir kadın yaşardı. Orda oynarken, su isteyemedik mesela, vermezdi. Düğün yemeklerinde de az yiyeceğim diye ödü kopardı, en önce o gelirdi..."

Gürsel Emel'i hararetle durdurdu. "E ama evinde yemek yok n'apsın?"

Emel başını iki yana salladı. "Bizim zamanımızda öyle açlık yoktu. Herkesin bahçesinden bağından yemeği olurdu. Evet evet Mecnun haklı! Açgözlülük başka bir şey... Mesela marketten bir şeyleri alıp niye stoklar insan? Açgözlülükten!" dedikten sonra bir süre sustu ve kocasına baktı.

“Tahsin! Ben de deterjan stokluyorum! Ben açgözlü müyüm?” diye sorunca herkes kahkahayı bastı.

*

Rafet akşam yemeğinden sonra Atlas’ı alıp yürüyüşe çıkmıştı. Maral’ın durumu aklına takılıyordu iki gündür. Kız çok asabi ve üzgündü. Ara ara sohbet etmeye çalışması da fayda etmemişti. Acaba Yannis ne yaptı? Neyse ki bugün de çok kalabalık değildi.

Torununun yürüme hızına uyum sağlamayı reddederek ilerlerken İsmail Bey’le karşılaştı. Ayakta, en az on dakika kadar onu dinlemek zorunda kaldı. İsmail Bey konuşmaya başladı mı susamayanlardandı.

Ahhh havalar çok sıcak Rafet Hanım, gündüz çıkılmıyor! Çocuk, torun, malum! Ahhh sizleri de çok özledim ama uğrayamıyorum! Ağrılar malum! Otelde işler nasıl? Yannis oğlumuz nasıl? Aaaa Atlas, sen de büyümüşsün ben görmeyeli! Eeee onlar büyüyor hayata doğru... Biz gidiyoruz mezara doğru! Yalnızlık zor Rafet Hanım... Hele bir yaştan sonra hiç çekilmiyor! Geçenlerde mezarlığa gittim de! Eeee bizim de çok kalmadı zaten! Şair ne demiş efendim? Ne demiş Cahit Sıtkı Tarancı? *Neylersin ölüm herkesin başında... Uyudun uyanamadin olacak... Kim bilir nerde, nasıl, kaç yaşında? Bir namazlık saltanatın olacak... Taht misali o musalla taşında...*

Rafet adamın arkasından bakarken şuna bak içimi kararttı gidiyor dedi kendi kendine. Atlas’ın elinden tutup tekrar yürümeye başlarken yüksek bir sesle mırıldandı. “Geçenlerde mezarlığa gitmişmiş de... Kalsaydın! Niye geldin? Oralısın sen zaten!”

Atlas anlamadı. “Efendim babanne?”

“Yok çocuğum bir şey! Demin karşılaştığımız yaşlı adama söyleniyordum!”

“Niye?”

“Hep şikâyet ediyor da ondan!”

*

Mecnun ve Gürsel gece yarısına doğru gittiler. Handan duş aldı ve annesiyle babasının çoktan uyumuş olduğunu fark etti. Camı biraz müzik dinleyerek salonda oturmak istedi ama vazgeçti.

Yatınca bedenini ancak hissetti... Of be, ben de yorulmuşum...

Gün içinde olanları düşündü. Gürsel ne kadar yorucu bir adamdı. Sohbeti hoştu ama kendini hırpalıyordu. Çok inatçıydı. Durmadan ideolojiler, pfff, boşuna... Bir beş-on yıl da sen kaybet bakalım siyaset diye diye...

Kok kömürü müyüz biz derken Mecnun’un yüzünde beliren ifade aklına geldi ve birkaç dakikalık bir gülme krizi geçirdi.

Mecnun... Ne şirin bir deliliği var adamın! Of, yine konuşamadım.

Hikâyenin gerisini artık merak etmemeye karar verdi. Denk gelirse konuşurlardı artık... Günler çuvala girmedi ya!

Çok yorulmuşum, müzik dinlemek istiyorum...

Kalkıp ışığı yaktı, salona gidip çantasından MP3 çaları çıkardı ve on dakika kadar hiçbir şey düşünmemeye çalışarak müzik dinledi. Başlayan parçayla birden ürperdi: *Ezginin Günlüğü - Düşler Sokağı*.

Yıllardır aynı şey! Çoğu arkadaşı bu şarkıyı neşeli bulurdu. Oysa Handan’ın içini oyan birkaç şarkıdan biriydi. *Bir kuş konsa badi parmağma... Ağlardım bir başıma...*

Bu ne kadar hüznü bir resimdi, kimse göremiyor muydu ondan başka? Güneş bu açıklamalarına çok gülerdi.

Sevdadandır, sevdadandır... Sevdadandır dedi annem aldırma... Aldırma gel yanıma... Burası da öyle! Oysa annemle ben hiç sevda konuşmam...

Şarkı devam ederken düşünceleri önce Yannis’e kaydı. Bugün deniz için Rafet’in otele gitmeyi çok istemişti. Evet! Yannis’i görmek istiyordu!

Ama bugünü Mecnun ve Gürsel'le geçirmekten de çok zevk aldım. Yine de aklında hep Yannis vardı. N'olmuş? Takıntıdır belki...

Âşık mısın?

Belki... Hem...

Aşk nedir anane?

Bu cümlegeçmişten bir sahneyi getirdi zihnine...

Henüz on dört yaşına basmıştı Handan. Ortaokul son sınıftaydı. Diğer sınıftan bir çocuk, bir arkadaşıyla, durmadan mektuplar yolluyordu. Şiirler yazıyor, kasetler hediye ediyordu.

Handan ne yapacağını bilemediğinden durumu anneannesine anlattı: "Ben bunları istemiyorum!"

"Sen ne hissediyorsun?" diye sordu Gülşen.

"Arkadaşım gibi hissediyorum, bu nedenle arkadaşlık teklifini kabul ettim zaten."

Anneanesi gülerek, "O seninle sevgili olmak istiyor," deyip ona arkadaşlık teklifinin anlamını açıkladı.

Kafası karışan Handan, "Peki niye sevgililik teklif etmedi o zaman? İstemezdim o zaman!" dedi.

Bu karmaşık durum birkaç aydır devam ediyordu ve bir gün çocuk okulda Handan'a âşık olduğunu açıkladı. Duygularını açıklarken çocuğun yüzünde o kadar acı bir ifade belirdi ki Handan âşık olmanın pek hoş bir şey olmadığını düşündü.

Eve gitti ve hemen anneannesinin yatağına koştu. Hastalığı yeni yeni başlamıştı kadının. Bazı günler hiç kalkmadan yatıyordu.

Handan yatağın kenarına oturdu ve sordu: "Anane, aşk nedir?"

Gülşen gülümsemesini bırakmak istemesine, odanın her yerine göz gezdirdi ve Handan'ın elini avcuna alıp yavaş yavaş konuştu. "Aşk ancak olunca bilebileceğin bir şeydir güzelim..."

Handan mantığına uyan, eliyle tutabileceği bir bilgi istiyordu. "Peki olduğunu nereden anlayacağım?"

Gülşen gülümseyerek elini sıktı. "Anlayacaksın. Çok kolay..."

"Nasıl?"

"Aşk olduğunda, sana olan şeyi anlatmak isteyeceksin... Ama hangi kelimeye baksan küçülecek, ufak olacak... Sonra aşkı anlatmak için bildiğin en kocaman kelimeleri bir araya toplayacaksın ve aşk diye söze başladığında, bütün o dev kelimelerin birer cüceye dönüştüğünü göreceksin..."

Handan kaşını kaldırarak özetlemek istedi. "Aşk, ancak ve ancak, kelimelerin ufak hale gelmesinden mi anlaşılır?"

Kadın başını salladı. "Başka benzetmeler de yapabiliriz elbette, şimdi aklıma bu geldi."

"Ne gibi?"

"Âşık olunca dünyanın bütün çocukları içine dolar... Hepsi ayrı bir oyun oynar... İçinde bir lunapark durmadan çalışır..."

Handan şöyle bir düşündü. "Hmmm... Sen şimdi bana anlattın. Ben bunu bilebilirim artık, olmadan da bilebilirim."

Gülşen onun saçlarını karıştırarak güldü. "Sen kendini çok mu uyanık sanıyorsun?"

Handan kafasını sallayarak kıkırdadı. "Evet anlarım, anlattın işte..."

"Sen öyle zannet! Anlayamazsın... Aşk, bilgi değildir."

"Nedir peki?"

"Bilmektir! Ve bildiğin her şey bilgi değildir, bunu sakın unutma!"

Müzik çaları kapadı. Gözlerini yumdu ve bunca yıl neden bu sahneyi böyle bütünüyle ve canlı hatırlamadığını düşündü.

Ben kuşlardan da küçüktüm... Bir gece vaktiydi... Aşk tuttu elimden benim...

*

Mecnun Gürsel'i eve bırakırken onunla kapıda biraz daha muhabbet ettikten sonra seraya gitti. Seranın kapısından girer girmez durdu. Sevinçli bir şaşkınlık kapladı içini...

Ece evin kapısının önüne sırt çantasını koymuş, merdivenlere oturmuş, köpeklerle kedileri seviyordu...